













րէք քսոն տէրէճէէէ գատար ուղարաշ-  
մըշ, վէ օլանճա գուզվէթինի սարֆ  
իթմիշ օլտուղու հալտէ երէն ճէմի.  
եթթէրի ֆէնա հալտէ թարուճար, վէ  
հէր պիրի պիր թարաֆա, վէ պիր չօ-  
ղը տա, Ձիթէ սուեռնա զարգ օլա-  
րազ ֆիրարէ մէճպուր օլմուշ տուր:

( Իշպու թէլիկրաֆնամէ մուֆասսալ  
օլտուղունտան պագիթի եարլնքի նիւս-  
լսէմիգտէ տէրճ օլունճաճագ տըր: )

Ր Է Ս Մ Ի

Պու սէնէյի միւսպարէքէտէ մէղրու-  
աթն հէր թարաֆա տէրէճէյի մաթ-  
լուպէտէ ֆէյղ ու պէրէքէթ իւզրէ  
օլունճաճա տօլանք պիր գաշ կիւն-  
տէն պիրու զախալիր ֆիեաթթնքն թէ-  
տէնի իթմիկի իսթիսպար գըլլնմագ-  
տան նաշի, լէտէլ թահգիդ, պէհէր  
չուվալ տագիդտէ օն պէշ զուրուշտան  
եթիկրմի զուրուշա գատար ֆարգ օլ-  
տուղու անլաշըմասը իւզէրինէ,  
էթմէքճի էսնաֆը ճէլպ իլէ սէօյլէ-  
չիլտիքտէ, էթմէք ֆիեաթթնտան  
գըլլաճտէն օնար բարանքն թէնգիլիլի,  
էթմէքճի ֆուրուշլարքնտա թապիս օ-  
լունճալքն իւշ զուրուշ օթուգ բա-  
րանա, վէ իթիտճի ֆուրուշլարքնտա  
չըգարքանլարքն տախի իւշ պուշուգ-  
ղուրուշա ֆիրուլթի գարարլարքը-  
լարագ, պու կիւնտէն իթիպարէն ի-  
ճապը իճրա գըլլնմէշ, վէ պի մէնի  
իւլ քըրմ պուշտան պէօյլէ զախիքէ  
ֆիեաթթն թէտէնի իթիքէ, էթմէք  
ֆիեաթթնքն տախի օ նիսպէթտէ թէն.  
զիլ օլունճաճը տէրքնար պուլունմուշ  
օլմաղա, իլանք քէյֆիեթթէ իպթի-  
տար օլունմուր:

14 ճէմագի իւլ տիւր սէնէ 94 վէ  
13 հալիրան սէնէ 93:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հ Ր Ա Ի Է Ր

ԱՌԱՋԻԱՅԻՆ ԵՐԵՍԺՈՒՄԱՆՍ

Ազգային ժողովը նիստ ունի յա-  
ռաջիկայ ուրբաթ յունիս 17 ՚ի Մայր  
Եկեղեցի ՚ի Գուճ-Գարու:

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժա-  
մը 7 ին և գրողի 10 ին:

Հրաւիրեալ են Երեսօրհանն էֆէն-  
տիները՝ իրենց ազգասիրական պար-  
տականութիւնը կատարելու վումթալ:  
1877 Յունիս 13 ԿՆԻՔ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ա. — Ընտրութիւն Գաղ. ժողովոյ  
Ազգային վարչութեան:

Բ. — Խնդիր Ազգ. Դատարարակու-  
թեան, — Երկրորդ քննարկումն տե-  
ղեկագրոյ գատարարակութեան դի-  
ւանի:

|                   |                |
|-------------------|----------------|
| ՊԱՏՐԻՐԻՐԻՆ        | ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ      |
| Հ. Ս. ՍԱՆՃԱՅԱՆ    | Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՅԱՆ |
| Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ |                |
| ԴՐԱՅԻՆ            |                |
| ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԱՅ   |                |

Ի Մ Ա Հ

ՎԱՂԱՍԵՌԻԿ ՕՐ. ՊԵՏՐԻՍԻ  
ԱՇԱԿԵՐՏՈՒԷԿՈՅ ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ

Պաճ, Պարադիս, սե հոլոյն մէջ քե՛զ ալ  
դրին:

Քեզ ալ կընեց անյագ անդունդ դե-  
րեզմանին.  
Քո կոյս ճակտուն մեզ իւր պսակն ա-  
ծեց տժգոյն,  
Եւ շիրմական մթին ողեաց հա՛րս գա-  
ցիր դուն:

Որբ մնացեր էիր մօրմէդ, ա՛հ, խեղճ աղ-  
ջիկ,

Սե հազեր էր վարդ հաստիդդ և քո  
սրտիկ.

Ճուշտիւ թափուր վանդակիդ չուրջ,  
ճագո՛ւկ անմայր.

Մերկ անապատ աշխարհ դարձեր էր  
քեզ համար:

Աչքըդ ետին էր մնացեր մօրկանդ անոյշ,  
Սուգի մութի մէջ փաթ թուեր քո ար-  
շալոյս.

Ծաղիկ անցող, մօրըդ հոլոյն վրայ թոռ-  
մեցար:

Եւ դագաղին վերեւ դերդ մոմ մի հա-  
ւեցար:

Բայց ո՞ր այն մէկ չքնաղ ձրքերդ լամբ  
աննրման,

Աղուորութիւնդ, քնքոյշ հասակդ վա-  
ղաթ առամ,

Աղանաւտիպ հոգի՞դ հեղիկ, մատնե՛րդ  
ճարտար

Ձո՛ր ներշնչեր երկնազդեցիկ քո սուրբ  
հանճար:

Տասնհինգ դարնանց վարդք պճնէին ճա-  
կատըն լոյս,

Հասա՛կ ոսկի, ուր այնքան քաղցր էակ  
մի՛է կոյս

Որ հրեշտակաց իսկ կը գործէ զաշխարհ  
անոյշ,

Երբոր երկինք աստեղց, անմեղ, ժպտի  
մեղոյշ:

Թիթեռնիկ մի՛էր. աշխարհի մէջ գիւր թեք  
չգարնայ

Անթիժ ծաղկանց լոկ հանգուցեր էր ի  
վերայ:

Թռչնիկ մի էր, թռչել երգել միայն դի-  
տէր,

Քերթուած զոր էն բոյրով լուսով էր  
չարադրեր:

Ո՛հ, էն երբ դայն ասեղծեր էր, Երկնից  
դաշտաց

Շուշաններէն նորա հասակն էր յօրինած,  
Յաստեղց՝ դիւր բիւս, հոգւոյն մէջ երգ  
մի՛եթերային

Դրած էր, և նուրբ մատըն էին լարք  
զուարթնոց տաղին:

Դաշնակ, գործի՛ աստուածային, հոգի՛ ան-  
հուն,

Դաշնակութեան ծո՛ղ անսահման և թա-  
թըռուն,

Լեղձ կըրէց, եթերատենէ համբը ըզ-  
ձից:

Հո՛ւր զոր անշուշտ մի Պրոմէթէոս բե-  
րաւ յերկնից:

Դաշնակ, ա՛յս էր Պէտղոսի հոգւոյն գոր-  
ծի:

Դիւթիշ մատներն երբ, ձայներու աստ-  
ուածուհի,

Մըրըկէին անդ մերթ, և մերթ մեղմ  
ճօճէին,

Ի՛նչ խանդավառ նուազներ անտի սը-  
լանային:

Հազար հոգիք իւր մատներէն մնային ի կախ,  
Մատին ի ծայր մեր կըրից հետ նա առ-  
նոյր խաղ:

Լուռ ու անշունչ, կայր հրմայեալ սը-  
րահն ողջոյն,

Ենձայն արտասուք իւր ծափքն էին դե-  
ղեցկազոյն:

Եւ Պէթոֆէն, Մոցարդ, Հոյտլըն, Վէպեր,  
Եօթէն

Այս նոր հոգւոյն նուագացն ի լուր  
յիւրեանց շիրմէն

Կը գարթնուին, և, հիացեալ, վարանէին  
Թէ այն վրեժ դաշնակըն ինքեանք  
հիւսեր էին:

Դեռ չեմք մոռցած դայն երեկոյթս ըց  
դիւթական

Գիւերներու տայր հրապոյր, ճարտար  
կուսան:

Երկնից կեանքէն կորուսած ոսկի ժա-  
մեր տայր

Մեզ, և զմայլմանց մէջ մոռնայինք զայս  
մութ երկիր:

Շրթնէ ի շուրթ սաւառնեցաւ անունդ դող-  
տրիկ,

Քեզ բնաւ Տանդէ, քեզ սիրեցին ա-  
մէն հոգիք:

Անմեղութեանդ սոսակն փառք գիւրն  
հիւսեց դափնին:

Աղքատ աղջկան նախանձեցա՛ւ իշխա-  
նուհին:

Ի՛նչ դափնիներ, ո՛հ, ապաղայն քեզ կը  
պահէր,

Փառացի արծուին յո՛ր բարձրութիւն  
պիտի թեւէր:

Թէ այդդ այդպէս ճաճանչաւտ, քա-  
նի՛ շքեղ

Պիտի լինէր քո միջօրէն, զի՛ լուսազեղ:  
Վերջապաղդ չողնէ եղեր պզուռ քոյ հուր,

Նախազգացմամբ ժպտիս եղեր ա՛յնքան  
տխուր:

Ա՛յնքան չընորհ, ա՛յնքան ձրքեր, ա՛հ,  
երկնատուր:

Դիւրաթառաւ որպէս վարդին ցնդե-  
ցան բոյր:

Եւ արդ շիրմին մէջ կը պառկի հասակդ  
աղուոր,

Յրտին ոգեաց ձեռներ խաղան վարսիցդ  
յուրոյ:

Որդե՛ր կրծեն այն քո մօզիչ մատուցդ  
ոսկի

Ձոր համբուրե՛լ փափաքէին չուրթը  
այնքանի:

Սհա եկայ, կ'ըսես մօրկանդ, քեզ գրկելու,  
Բո՛ւլք մնալ այլ ևս ոչինչ դիւ կար-

գելու: Եւ կմախ բաղկօք դիրսի ածէ քեզ մայ-  
րիկդ սիրուն,

Ժպտի դառն, և փոս աչերն արտօ՛ւր  
հեղուն:

Արտօւր և մեք հեղու՛մք քո ցուրտ շիրմին  
վերայ:

Քեզ երկինքէն լան աստեղաց աչք շա-  
փիւղեայ,

Քեզ լան սոսակը, քեզ լայ գարուն,  
Եւ անմիթար

Մնային հրեշտակը, թէ նոցա գիրկն հո-  
գիդ շերթար:

Հայո՛ց կոյսեր, երբոր ձերմակ տեսէք  
չուշան,

Կամ վաթսագեղ ուռի մի կախ ջինջ  
յաւազան,

Երբ ի տերեւ ճուղայ զեփեռ, յափունս  
արծաթ

Մնէ՛ ալեակ, կամ ի դաշնակ յածի  
գիրդ թաթ:

Երբ յերազի մի կոյս ոգի յայց ձեզ ելնէ,  
Կամ թէ անտես մուսայ ձեզ յունկն

Երգեր հծծէ, երգեր հծծէ,  
Կամ ի անջ ձեր յորժամ թօյնին վար-

դեր տժգոյն:  
Ո՛հ, յիշեցէ՛ք զՊէտղոսի մահուան իբրուն:  
1877 Յունիս 14 Ո՛. Յ. Պ.

ԻԼԱՆԱԹ

Պիր զաղէթաւ ֆրանսիացի  
տան էրմէնիճէնէ՛ պէնտ թէրճէմէ ի-  
տէպիլիւ տէրէճէ մեղքիւր լիսանլարա  
աշինա պիր միւթէրճիմէ լիւզում օլ-  
տուղունտան, իսթէնէնին մաթպաա-  
մըղա միւրաճաաթ իլլէմէսի:

Հարպ վագթինտէ խարիթալարա  
պագմագըլլըն, հէր վագթ վէ հէր  
քէս իլին էլլէմիլլէթի ինքեար օլու-  
նամաղ. վէ շիմտիեճ գատար իսէ էր-  
մէնիճէ եաղը իլէ, մուհարէպէյի հա-  
ղըրէյէ տայր պիր խարիթամըղ պու-  
լունմատըղը հալտէ, պու տեֆա իսէ,  
բաթրիգ խանէ մէքթէպի շակիրտանքն-  
տան Յուլհաննէս էֆէնտի Խաշիկեան  
մարիֆէթ իլլէ, էրքեանը հարպիլլէ խա-  
րիթաբ սուրէթի թագ իթտիրիլէրէք  
ֆիրուլթ իտիլմէքտէ օլտուղունտան,  
մա մէմնունիլլէ պէեան իտէրիլ:

Մէղքիւր խարիթա, Ուզուն-չարշը-  
տա Բիլիտ խանը սըրաքնտա ֆրէնք-  
եան քիթիւպխանէսիտէ, վէ Մահ-  
մուտ բաշա պաշընտա պօեաճը Մանուկ  
աղա տիւքքեանքնտա, վէ Սըրմա քէշ  
խանը եանքնտա բէրու քէշ ծանիկ աղա  
տիւքքեանքնտա, վէ Իսկիւտարտա  
վարօր իսկէսիտէ թիւթիւնիւր թիւ

Վասիլ տիւքքեանքնտա սաթըլմագ տա  
տըր:

Թօրխանէյի ամիրէ իլին լիւզումի  
օլան իւշ էրիզ պին օգդա Մարսիլեա  
գուրչունու իլէ էրիզ պին օգդա թիւթ-  
եա վէ էրիլիւրմի պէշ պին օգդա գա-  
լայքն տօգսան իւշ սէնէսի հաղիրանք-  
նքն օն ալթընք բէնճէնպիհ Վիւնիւ  
միւնադասսըր իճրա օլունճաճըն րան,  
ֆիլէրինի թէնզիլ իլէ իթաեէ թալիպ  
օլանլարքն նիւմունէլէրինի կէօրիւպ  
չէրայիթ ինի անլամագ իւզրէ եէվը  
մէքքիւրէ գատար Թօրխանէի ամիրէ  
մէճիւրի լիւզաղիմ տայլէսիլնէ միւրա-  
ճաաթ իլլէմէլէրի:

Կամարական վէ Սէֆէրիտաիս շիր-  
քէթի իլան իտէր քի, թիւթիւն կէօմ-  
րիւրի իթթիսալինտէ պու տեֆա քիւ-  
շտա իթտիլլէրի «Օմանիեէ» նամը իլէ  
տուլան ֆապիրգասընքն մաամուլա-  
թընտան օլարագ, Ենիճէնին հէր պիր  
ճինս գօգուլու թիւթիւնլէ Սաալպը  
Պալլը-Բաղարը նաֆիս խանը ալթըն-  
տա նօ. 1 պիլիւք տէրօղիթ մաղա-  
դասընտա ֆիրուլթ օլունճաճընտան,  
թէլլիֆ իտէն բաղպէթու միւշլէ-  
րիլէրի սապըգը իւզրէ հէր ճիհէթլէ  
ղայթթ խօշնուտ իտէճէքլէրինի վատ  
իտէրիլէր: 10—7

Միւսպաեաաքնա լիւզում կէօրիւնն  
պին պէշ էրիզ թօր պանտիրօլլուգ բէն-  
պէ ընէլիլ քեաղըտըն իշպու տօգսան  
իւշ սէնէյի բումիեէսի շէհրի հաղիրա-  
նքնքն օն իւշիւնճիւ բաղար իրթէսի  
կիւնիւնտէն իթիպարէն, պէհէր բա-  
ղար իրթէսի վէ սալը վէ չարշէնպիհ վէ  
բէնչէնպիհ կիւնիլէրի սաաթ 6 տան 10ա  
գատար մէճիւրիւրուսումթ տա շէրայի-  
թի մալիւմէ իլէ միւնադասսըր իճրա  
օլունճաաղ, մէքքիւր շէհրի հաղիրա-  
նքն էրիլիւրմի իւշիւնճիւ բէնչէնպիհ  
կիւնիւ գատարը գաթիսի վէրիլլէթլին-  
տէն, մէքքիւր քեաղըտըն իթաաքնա  
թալիպ օլանլարքն, էեամը մէքքիւրէ-  
տէ մէճիւրի մէպուլուրա միւրաճաաթ  
իլլէմէլէրի իլան օլունմուր: 1—3

ԷԼԻՔՍԻՐ ՏՐ ԲԷՐՍԻՆ  
ԱԼԼԱՆՎԷՐՏԻԱՆ

Մէղքիւր թօրի հաղմի դօլայ-  
լաթաղըպ, վէ միտէյէ գուզվէթ  
վէրիւր, վէ ալըրալընք թէսթին  
իտէր, վէ քէյթիլլէթալն եէնի  
գաղմըջ օլանլարքն հաղմա տէր-  
քեար օլան կիւնիլլէրինի աէֆ  
իտէր, վէ գայ վէ իսալ վէ էմրա-  
րը թուրուզը հաղմիլլէնի պիր շօ-  
ղունտ ֆայիտէ իտէր:

Պու իթիլիս ֆայիտէսի պիր  
շօք թապիպլէր վէ թէճիւպլէր  
թատիք իթմիլլէր տիր:

Մէղքիւր թօրի խաթապուտա  
Պաղչէ-գարուսունտա, Շէյիս իւլ  
խալամ խանը լիթիսալինտէ վագթ  
ճ նիւմիլլէր Տիգրան էֆէնտի Ալ-  
լահվէրտիտան էնզալխանէսիտէ,  
էնզէն ֆիեաթ իլէ, վէ պիր միւհ-  
րի մասսուս իլէ միւշիլլէնմիշ օլ-  
տուղու հալտէ ֆիրուլթ օլուն-  
մագտա տըր:

Սաթթէսիտէն իճթիսալ օ-  
լունմագ էլլէմիլլէթ տէն տիր:

ՍԱՀԻՔ ՂԱԶԷԹԱ  
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթաա Բէնչէն մալի-բաղարընտա  
Ն. 41 Իսթիլլէնտա